

Leimsieder Jakob

Ez az édesapám, Leimsieder Jakob. A fénykép Nyíregyházán készült az 1930-as években.

Apám Nyíregyházán déligyümölcs-nagykereskedő volt. 1939-ig, míg ki nem tört a háború, az apám Olaszországból hozta a déligyümölcsöt. Volt narancs, mandarin, gesztenye, datolya, malaga, füge. Ez egy nagykereskedés volt. Teljesen külön volt az üzlet, és volt egy nagy raktára. Mert a kiskereskedőknek árulta az apám. A Tiszántúlon csak apukának volt déligyümölcs-nagykereskedése. Úgyhogy Nyíregyháza környékéről is jöttek, és ott vásároltak. Ő tulajdonképpen szombat este vagy vasárnap reggel elutazott. Triesztben volt a kereskedelmi központ. És hazajött

vagy csütörtök este, vagy pénteken - a téli hónapokban. Szombaton zárva volt az üzlet [lásd: szombati munkavégzés tilalma]. A nyári hónapokban elkezdett exportálni. Kezdte a meggyel, a sárgabarackkal, a legnagyobb tétel az alma volt. Akkor csak Pesten volt hűtőház. Télen a raktár elég hűvös volt ahhoz, hogy a déligyümölcsöt ott tartsa, viszont az almát, amikor leszüretelték, akkor felhozta a pesti hűtőházba, mert tavasszal nagyobb árat lehetett elérni.

Bérelt hatalmas gyümölcsösöket -- többek között Kállay miniszterelnök gyümölcsösét; 100 ezer pengőért bérelte egy évben. Az egy százholdas gyümölcsös volt, és augusztus körül nagyon szép termés ígérkezett, és akkor Kállay odahívatta az apámat Kállósemjénbe, hogy nagyon szép termés volt, és hogy ő nagyon olcsón adta. Erre az apám azt kérdezte, hogy kegyelmes úr, ezt hatalmi jogon? Mert akkor itt a szerződés, eltépem. A végén megegyeztek, hogy 50 ezer pengőt visszaadott, és a gyümölcsnek a fele az övé volt. De megígérte, hogy a két bátyámat, akik mint munkaszolgálatosok kinn voltak a Szovjetunióban, hazahozza. Nem rajta múlt, hogy nem tudta hazahozni őket. Olyan támadás érhetne, hogy nem vállalta. Otthon rengeteg gyümölcs volt. Átválogatták időnként például a narancsot.

Apám mindig kápedliben volt. Fekete bársonyból készült. Régen az csak fekete bársonyból volt. Rendesen öltönyben és kalapban járt [lásd: öltözék]. Ciceszt hordott. Minden reggel elment a templomba. A szüleim ortodoxok voltak. Minden zsidó törvényt abszolút megtartottak. Tehát az azt jelentette, hogy péntek délután már készülődtek, már délelőtt főzték az ünnepi ebédet [lásd: szombat]. Délben csak egy gyenge ebéd volt. Mikor beállt az ünnep, óra szerint pontosan [A szombat a gyertyagyújtással kezdődik pénteken este, a gyertyát pedig fél órával a naplemente előtt kell meggyújtani. -- A szerk.], akkor a férfiak elmentek a templomba, a nők nem. [Nyíregyházán] két külön templom volt, az ortodox és a status quo. De emellett még volt nagyon sok kis imaház is. Apuka az ortodox templomba járt. Nem volt messze tőlünk, Nyíregyházán nem volt távolság.

Hatvan éves volt 1944-ben, amikor deportálták. Nem jött vissza.